

Rassenadvies winterkoolzaad 2027

Winterkoolzaad is als toegestaan rustgewas met unieke pluspunten een aanwinst voor het bouwplan van telers in heel Nederland. Zo valt de oogst al vanaf eind juni en blijft er een mooie bodemstructuur achter. Rotaties met suikerbieten is met bca-resistente bietenrassen en groenbemesters geen probleem.

Voordelen winterkoolzaad in het bouwplan:

- Vroeg ruimend gewas, oogstspreading
- Rustgewas met lage teeltkosten
- Verbetering van de bodemstructuur
- Nateelt van groenbemesters
- Aanvoer van organische stof

Meeropbrengst in een graanrotatie

Koolzaad is een uitstekend tussengewas in rotaties met overwegend graan. Het laat heel veel organische stof en een betere lucht- en waterhuishouding na voor het volggewas. Ten opzichte van tarwe-op-tarwe kan dit resulteren in een meeropbrengst van wintertarwe na koolzaad tot wel 10 procent.

TuYV-vergelingsvirus

In de teelt van koolzaad kan een besmetting met het vergelingsvirus leiden tot tientallen procenten opbrengstderving. Die resistentie kan dan net het verschil maken tussen één ton meer of minder zaad per hectare. Vergeling steekt ook in Nederland steeds meer de kop op. De symptomen worden echter nog moeilijk herkend, waardoor het vaak een verborgen probleem is in menig koolzaadperceel. Belangrijk is het daarom bij de rassenkeuze een ras te kiezen met een resistentie tegen het vergelingsvirus.

Rassenkeuze

De basis van een goede opbrengst en een hoog oliegehalte is een weloverwogen rassenkeuze. Hieronder staan een aantal aandachtspunten waar rekeningen mee gehouden moet worden met de rassenkeuze.

- Opbrengspotentie en oliegehalte
- Winterhardheid en houwvastheid
- Resistentie tegen het vergelingsvirus en gevoeligheid voor ziektes zoals phoma

Rassenkeuze:

Dit jaar adviseert Agriant de volgende rassen voor de teelt van winterkoolzaad:

Dompteur NIEUW

Dompteur is een opbrengstopper in Engeland. Ook in Nederland (SPNA) laat het ras hoge opbrengsten zien. Dompteur heeft een zeer snelle beginontwikkeling in de herfst en in het voorjaar. Ook beschikt Dompteur over een sterke phoma- en cylindrosporium blocker, wat Resulteert in een goede gezondheid. Het is een midden-vroeg afrijpend ras met een hoge opbrengspotentie.

- Sterke herfst en voorjaars ontwikkeling
- Resistent tegen vergelingsvirus
- Zeer hoge opbrengspotentie
- Nr. 1 op de Britse aanbevolen lijst
- Houwvast en middenvroeg afrijping

LG Ambassador

LG Ambassador is zowel op de Nederlandse (SPNA) en Duitse rassenlijst een toonaangevend ras. LG Ambassador heeft een sterke herfstontwikkeling en een uitstekende winterhardheid. Kan vroeg gezaaid worden, later heeft de voorkeur. Het is een vroeg afrijpend ras met een goede houwvastheid en opbrengspotentie.

- Sterke herfstontwikkeling
- Resistent tegen vergelingsvirus
- Goede opbrengspotentie
- Houwvast en vroege afrijping

LG Avenger

LG Avenger heeft een hoge opbrengspotentie en een zeer brede ziekteresistentie. LG Avenger is een middenvroeg koolzaadras met een resistentie tegen TuYV-vergelingsvirus- en phoma.

- Goede herfstontwikkeling
- Resistent tegen vergelingsvirus
- Goede opbrengspotentie
- Houwvast en middenvroeg afrijping

Opbrengstgegevens winterkoolzaadproeven

In onderstaande tabel vindt u de opbrengstgegevens van SPNA Ebelsheert, en van de AHDB Recommended list. Dit om een indicatie te krijgen van de opbrengstpotentie van de diverse winterkoolzaadrassen.

Ras	SPNA Ebelsheert			AHDB Recommended list 26-27
	Relatieve opbrengst	Opbrengst Ton/ha	Olieopbrengst Ton/ha	Relatieve opbrengst
Dompteur	104	5,44	2,65	107
LG Ambassador	95	4,98	2,42	
LG Avenger				102

100 = 5,25 ton/ha

100 = 5,4 ton/ha

Bron: SPNA Ebelsheert 2025, AHDB Recommended list 26-27

Zaaizaadhoeveelheid en zaaitijdstip

Om het optimale plantaantal te behalen moeten er bij hybride rassen ongeveer 50 zaden per m² gezaaid worden. Een eenheid koolzaad bevat 1,5 miljoen zaden en is voldoende voor 3 Ha.

De zaaitijd moet zo gekozen worden dat de koolzaadplanten voor de winter als volgt zijn ontwikkeld:

- Zes tot tien goed ontwikkelde bladen (bladrozet)
- Rechte wortel van ca. 15 – 20 cm lengte
- Een doorsnee van de wortelhals van 8 tot 10 mm (minstens > 5 mm)

In het noordelijk gebied is een zaaitijd gewenst vanaf 20 augustus tot en met de eerste week van september. Eerder zaaien heeft vaak tot gevolg dat de planten voor de winter te groot worden, terwijl bij latere zaai de plantontwikkeling te wensen over laat.

Ontsmettingen

Naast de standaard zaadcoating tegen diverse bodemschimmels biedt DSV ook zaad aan ontsmet met Lumiposa. Lumiposa is een insecticide coating op het zaad die de jonge koolzaad planten beschermt tegen diverse insecten zoals o.a. kleine koolzaadvlieg, koolzaadaardvlo en koolzaadbladwesp. Neem voor vragen contact op met uw adviseur.

Koolzaadglanskever

Koolzaadglanskever is een toenemend probleem in de teelt van koolzaad. De koolzaadglanskever doorboren de bloemknoppen op zoek naar stuifmeel. Deze bloemknoppen sterften af nadien waardoor er geen peul meer ontstaat.

Een natuurlijke manier om dit te bestrijden is het bijmengen van een zeer vroeg bloeide soort Atrakt. Doordat deze eerder bloeit dan de rest van het perceel gaan de Koolzaadglanskevers in de bloemknoppen van dit ras zitten en zo blijft de rest van de planten op het perceel vrij van koolzaadglanskever. Voor een goede bescherming wordt er 10 % van zaaihoeveelheid bijgemengd met Atrakt. 1 eh Atrakt is goed voor het mengen van 2-2,5 ha.

Voor bestellingen: 0591-642222 of bestellingen@agriant.nl

Neem voor vragen contact op met onze buitendienst:

Eddy Schepers:	(Drenthe/Groningen)	06-53 35 90 37	Gwin Joling	(Drenthe)	06-51 82 78 35
Johan Kunst:	(Drenthe)	06-12 41 88 86	Henk Maalderink	(Gelderland/Overijssel)	06-53 93 22 68
Niek Naber:	(Drenthe/Groningen)	06-53 93 22 69	Ruud Wansink	(Gelderland/Overijssel)	06-51 33 46 80
Jasper Speelman	(Groningen/Drenthe)	06-82 20 10 87			